

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas UCA

HDP Batman Milletvekili

Her tutuklunun ailesi ve avukatlarıyla iletişim kurabilmesi yasalarla ve Türkiye'nin bağlı olduğu uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış bir haktır. Hükümlü ve tutuklulara tecridin uygulanmasını yasaklayan kural, işkence yasağıyla aynıdır ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi'nde de yasaklanmıştır. Türkiye Anayasa'nın 17. Maddesi'nde de tecridin uygulanmaması gereken bir işkence yöntemi olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla 20 yıldır İmralı Adası F Tipi cezaevinde bulunan Abdullah Öcalan'a ve aynı cezaevinde bulunan diğer mahpuslara uygulanan tecrit, ne iç hukukta ne de uluslararası sözleşmelerde yer almaktadır. İmralı Cezaevinde tutulan Sayın Abdullah Öcalan ile 27 Temmuz 2011 tarihinden bugüne bütün girişimlere rağmen tek bir avukat görüşü dahi gerçekleştirilmiş değildir.

İmralı Cezaevinde tutulan mahpusların 21 Temmuz 2016 tarihinden sonra mektup alma ve verme hakları bir bütün olarak engellenmiştir. Bu engelleme kapsamında avukatlarına savunmaya dönük belge gönderimleri ya da avukatlarından kendilerine ilişkin hukuksal evrak gönderimi mümkün olmamıştır. Ayrıca, 5275 sayılı Ceza İnfaz Yasası'nın 25. Maddesi gereğince ağırlaştırılmış müebbet statüsündeki hükümlülerin 15'er günlük periyotlarla bir saat boyunca aile ve vasileri ile görüşme hakları yasal güvence kapsamındadır. 6 Ekim 2014 tarihinde Sn. Öcalan ile gerçekleşen aile ziyareti ancak iki yıl aradan sonra 11 Eylül 2016 tarihinde mümkün olmuştur. Bu tarihten sonra ise yaklaşık iki buçuk yıl aradan sonra ancak 12 Ocak 2019 tarihinde bir aile görüşmesi gerçekleştirilebilmiştir. Daha sonra ise İmralı Cezaevinde bulunan mahpuslar ile hiçbir şekilde temas sağlanmamıştır. Mahpusların dış dünya ile temas sağlayabilecekleri bütün araçlar ellerinden alınmıştır. Kendilerinden sağlıklı bir haber alamamanın yanı sıra mevcut koşullar, sosyal ve duysal izolasyonu kötü muamele ve işkence boyutuna ulaştırmıştır. Ayrıca, bu konuda verilen soru önergelerimiz yanıtsız bırakılmaktadır.

Bu kapsamda, Avrupa İşkencenin Ve Gayriinsani Ya Da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi / CPT, tarafından 28-29 Nisan 2016 Türkiye'de İmralı F Tipi Ceza İnfaz Kurumu (CİK) ziyaretine ilişkin rapor 20 Mart 2018 tarihinde yayınlanmıştır. CPT bu raporda, 27 Temmuz 2011 tarihinden bu yana tek bir avukat ziyareti gerçekleştirilmemiş olması vb. sebeplerle Sayın Öcalan'ın dış dünya ile iletişimi bakımından 2013 yılından bu yana bir ilerleme olmadığını ve durumunun daha da kötüleştiğini belirtmiştir. CPT bu konuda İmralı Cezaevinde tutulan tüm mahpusların herhangi bir gecikme olmaksızın aile ve avukatları tarafından ziyaret edilmelerinin sağlanması yönünde gerekli adımların atılması çağrısını yinelemiştir. CPT, ayrıca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmış mahpuslara yönelik rejimin belirtilen notlar ışığında tamamen değiştirilmesi ve ilgili mevzuatın da buna

12936

uygun olarak düzenlenmesi yönündeki tavsiyesini ifade etmiştir. Buna istinaden, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, yayınladığı 24 Ocak 2019 tarihli karar metninde, CPT'nin, Abdullah Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara uygulanan tecride ilişkin tavsiyelerini takip etme ve Türkiye'yi bu tavsiyelere uyma çağrısında bulunmaktadır.

Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Bakanı ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) Milletvekili Leyla Güven de Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sonlandırılması talebi ile 173 gündür açlık grevinde. Yine aynı taleple 21 Kasım 2018'de Nasır Yağız'ın başlattığı açlık grevi eylemi 161. gününe ve cezaevlerinde ilk grup siyasi tutsağın başlattığı açlık grevi 136. gününe girmiştir. 16 Aralık 2018 tarihinde 68, 1 Mart 2019 itibariyle de 92 cezaevinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemleri binlerce siyasi mahpusun katılımıyla devam etmektedir. İnsan Hakları ihlalleri Cezaevinde açlık grevindeki mahpuslara da uygulanmaktadır. Birçok mahpus alması gereken vitaminlerden mahrum bırakılmakta ve disiplin cezaları almakta ve haberleşme, sağlık gibi temel hakları ihlal edilmektedir.

Bu bağlamda,

- 1- Abdullah Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara uygulanan tecridin hukuki bir dayanağı var mıdır?
- 2- AKPM'nin karar metninde belirtilen, Sayın Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara ilişkin çağrısını dikkate almayı düşünüyor musunuz?
- 3- CPT raporunun tavsiye kararlarında belirtildiği gibi, mahpusların haberleşme ve görüş haklarını kullanmalarına ilişkin gerekli adımlar atılacak mıdır?
- 4- Uluslararası ve iç hukukta işkence olarak tanımlanan tecrit uygulamasına son vermeye yönelik bir girişiminiz olacak mıdır?
- 5- Sayın Öcalan'ın 8 yıldır avukatlarıyla görüştürülmemesinin uluslararası hukukta karşılığı nedir?
- 6- İmralı'daki mahpusların aile ve telefon hakkı neden engellenmektedir?
- 7- Açlık grevlerinde kritik eşiği aşmış olan Leyla Güven, Nasır Yağız ve cezaevlerindeki binlerce mahpusun bu meşru talebini karşılamaya ilişkin bir girişiminiz var mıdır?